

Välårsdsområdesstyrelsen 04.12.2024

Justering av klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2025 (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Jansson Hermanni

Beslutsförslag

Välårsdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välårsdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välårsdsområdesfullmäktige att välårsdsområdesfullmäktige beslutar

1. fastställa klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2025 i enlighet med bilagan och
2. fastställa grunderna för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter från och med den 1 januari 2025 i enlighet med bilagan.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Välårsdsområdesfullmäktige godkände klientavgifterna inom social- och hälsovården från och med den 1 januari 2024 den 12 december 2023 § 72.

Det finns bestämmelser om social- och hälsovårdens klientavgifter i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992).

Enligt 1 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården kan en avgift för välårsdsområdets social- och hälsovårdstjänster tas ut hos den som använder servicen, om inte något annat föreskrivs genom lag. Avgiften får tas ut enligt användarens betalningsförmåga. Den avgift som tas ut för servicen får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen. Maximiavgifterna fastställs i lagen och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Välårsdsområdet kan fatta beslut om att ta ut avgifter inom ramvillkoren som fastställs i lag. Välårsdsområdet kan ta ut avgifter enligt lagen eller använda mindre avgifter. Välårsdsområdet kan också besluta att tillhandahålla tjänsten avgiftsfritt.

För klientavgifter inom den offentliga hälso- och sjukvården finns ett avgiftstak för varje kalenderår. I avgiftstaket inräknas till exempel avgifter för läkartjänster inom öppenvården vid hälsovårdscentralen, fysioterapiavgifter, poliklinikavgifter på sjukhus, avgifter för kortvarig sluten vård och kortvarig service på en institution inom hälso- och sjukvården eller inom socialvården samt avgifter inom mun- och tandvården. Också avgifter som betalats från utkomststöd räknas in i

avgiftstaket. Efter att avgiftstaket nåtts får klienten i regel de tjänster som faller under avgiftstaket utan avgift.

Enligt 11 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ska en avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt en persons betalningsförmåga efterskänkas eller nedsättas till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Klienten ska informeras om möjligheten till nedsättning eller efterskänkande av en avgift på ett begripligt sätt och senast när avgiften tas ut. Velfärdsområdet kan besluta att efterskänka eller nedsätta även andra avgifter än de som nämns ovan eller efterskänka avgifter med beaktande av vårdsynpunkter.

Det föreslås uppdateringar i klientavgifterna för 2025, vilka baserar sig på de ändringar i avgifter som bereds inom velfärdsområdet och höjningar av de maximibelopp som fastställs i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården. En del av de föreslagna ändringarna är textrevideringar av de formuleringar som förekommer i handlingar gällande klientavgifter i Västra Nylands velfärdsområde och ändringar som grundar sig på de ändringar som förutsätts i lagen om funktionshinderservice (675/2023) som träder i kraft den 1 januari 2025. De riksomfattande anvisningar om klientavgifter som avses i den nya lagen om funktionshinderservice är delvis ofullständiga, och därför behöver avgifterna för funktionshinderservicen ses över och specificeras efter att anvisningarna och tolkningen under 2025 blivit tydligare. Alla ändringar som föreslås i klientavgifterna den 1 januari 2025 framgår av bilagorna och tilläggs materialet.

De maximibelopp som fastställs i statsrådets förordning för klientavgifter inom social- och hälsovården höjs från början av 2025. Höjningarna påverkar främst avgifterna inom hälso- och sjukvården men också vissa av socialvårdens avgifter. Avgifterna inom primärvården höjs med 22,5 procent. Avgifterna inom den specialiserade sjukvården höjs med 45 procent. För att avgifterna ska hållas rimliga i alla tjänster riktas höjningarna på ett omfattande sätt till olika klientavgifter. Summan för det avgiftstak som begränsar maximibeloppet för klientavgifter stiger inte 2025. Detta skyddar för sin del klienterna mot en växande avgiftsbörda.

Det föreslås att de höjningar av maximibelopp som anges i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården bekräftas för klientavgifters del som sådana, med undantag av avgifterna för kortvarig institutionsvård och individuella terapier inom mentalvårds- och missbrukartjänsterna.

Tjänster för äldre

Inom tjänsterna som tillhandahålls i hemmet föreslås höjning av avgifterna för till exempel tillfällig hemvård, tillfällig hemsjukvård, hemrehabilitering och stödtjänster för hemvård i enlighet med de belopp som närmare anges i bilagan och tilläggs materialet. Avgifterna för rehabiliterande dagverksamhet föreslås ändras så att de bättre motsvarar producerade dagverksamhetstjänster. Det föreslås att avgifterna för måltider och stödtjänster för gemenskapsboende inom tjänsterna för äldre höjs och att en separat grundavgift för gemenskapsboende införs.

Inom sjukhustjänsterna föreslås ändringar i enlighet med de höjningar av maximibelopp som anges i förordningen om klientavgifter inom

social- och hälsovården till exempel för avgifter för läkarbesök, hembesök, vård i serie och kortvarig institutionsvård samt för avgifter på den geriatriska polikliniken.

Gemensamma social- och hälsovårdstjänster

Inom mun- och tandvården och den öppna sjukvården föreslås att klientavgifterna ändras så att de huvudsakligen motsvarar de maximibelopp som kan tas ut för tjänster enligt förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Till exempel föreslås att avgiften för läkarmottagning höjs från 23 euro till 28,20 euro per besök. Det föreslås ändå att avgifterna för individuella terapier höjs måttligare än de maximibelopp som anges i förordningen. Inom mentalvårds- och missbrukartjänsterna höjs avgifterna för kortvarig institutionsvård och motsvarande avgifter för avvänjningsvård på avdelning och rehabiliterande institutionsvård inom missbrukarvården inte till det maximibelopp som anges i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

Funktionshinderservice

Det föreslås höjningar av avgifter för uppehälle och måltider inom funktionshinderservicen på det sätt som närmare framgår av bilagan och tilläggs materialet.

I början av 2025 träder i kraft den nya lagen om funktionshinderservice, enligt vilken man inte får ta ut en separat avgift för transporter i dagverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Det föreslås att man i dagverksamhet för personer med funktionsnedsättning i fortsättningen enbart tar ut måltidsavgifter enligt den reviderade lagstiftningen. Därtill föreslås i den bifogade handlingen om klientavgifter vissa andra nödvändiga ändringar, till exempel med tanke på hänvisningar till bestämmelser, med anledning av ändringarna i lagen om funktionshinderservice.

Tjänster för barn, unga och familjer

Det föreslås att tillämpningsområdet för avgiften som tas ut för oanvänd service utvidgas så att avgiften också tas ut för uteblivna mottagningsbesök på mödrarådgivningen, preventivrådgivningen, i studerandehälsovården och i elevvårdens psykologtjänst.

Ändringar i klientavgifter som grundar sig på inkomster

Det föreslås att man inverkar på konsekvenserna för avbrott i tjänster inom serviceboende med heldygnsomsorg, gemenskapsboende och långvarig institutionsvård på det sätt som närmare framgår av bilagan och tilläggs materialet. Därtill förslås det att intressebevakarens arvode och revisionsavgift beaktas vid fastställande av klientavgifter som grundar sig på inkomster högst till det belopp som fastställs i den gällande förordningen om storleken på intressebevakarens arvode (696/2021).

Ändringar i nedsättning och efterskänkning av klientavgifter

Det föreslås ändringar i grunderna för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter så att de minimibelopp av klientens disponibla medel eller grunddelar som beaktas vid handläggning av ansökan om nedsättning eller efterskänkning av klientavgifter framöver motsvarar de gällande minimibelopp av disponibla medel som fastställs i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården eller grunddelarna av det grundläggande utkomststödet. Dessutom föreslås det att man vid

nedsättning av klientavgifterna framöver beaktar räntorna på bostadslån för bostäder i stadigvarande bruk och räntorna på studielån.

Ändringar i självriskandelar för tjänster som stöder rörligheten

Det föreslås att man i enlighet med socialvårdslagen och lagen om funktionshindersservice tar ut av servicetagare i hela välfärdsområdet självriskandelar som motsvarar HRT:s biljettpriser för 2025 på det sätt som närmare framgår av bilagan. Ändringen harmoniserar självriskandelarna som tas ut i välfärdsområdet för tjänster som stöder rörligheten. Självriskandelarna tas ut av klienterna i fortsättningen på lika grunder oberoende av i vilken kommun servicetagaren bor. I förhållande till nuläget innebär ändringen en tydligare och mer jämlik faktureringspraxis för fakturering av klientens självriskandelar.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna ökar välfärdsområdets avgiftsintäkter med totalt cirka 5,72 miljoner euro per år. Av dessa ökningarna i avgiftsintäkterna riktas cirka 2,1 miljoner euro till tjänsterna för äldre, cirka 3,49 miljoner euro till de gemensamma social- och hälsovårdstjänsterna och 0,13 miljoner euro till funktionshindersservicen.

Behörighet

Enligt 22 § 8 punkten i lagen om välfärdsområden fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar.

Bilaga

- 1 Klientavgifter inom social- och hälsovården från och med 1.1.2025 föreslagna ändringar markerade
- 2 Grunder för nedsättning och efterskänkning av klientavgifter i Västra Nylands välfärdsområde föreslagna ändringar markerade

Tilläggsmaterial

- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen muutokset 1.1.2025 alkaen
- Taulukko asiakasmaksulaissa (734/1992) ja -asetuksessa (912/1992) olevien maksujen euromääristä sekä asetusmuutoksella korotettujen asetustasoisten maksujen korotusprosentteista
- Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta
- Nuorisovaltuuston lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2025 talousarvioksi sekä vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmaksi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2025
- Vammaisneuvoston lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2025 talousarvioksi sekä vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2025
- Vanhusneuvoston lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2025 talousarvioksi sekä vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2025

Verkställighet

Beslutshistoria